

AKTIVNOSTI NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

OŠ Rače - VRTEC RAČE

Sodelovanje s starši

V začetku oktobra, v sklopu tedna otroka, smo otroci in vzgojiteljice skupin LUNIC in ZVEZDIC povabili na obisk v naš vrtec cvetličarko Majdo Letonja. Ta nam je s svojimi zamislami in nasveti pomagala pripraviti aranžmaje in izdelke iz buč ter drugih naravnih materialov.

Otroci so ob prijetnem vzdušju izdelali vsak svoj aranžma, njihove izdelke pa smo potem razstavili na hodniku vrtca, na ogled pa povabili otroke starejših skupin in delavke vrtca. Bilo nam je toplo pri srcu, saj so bili prav vsi navdušeni nad našo ustvarjalnostjo.

Zelo nas je veselilo, da je bila ga. Majda, lastnica bližnje Cvetličarne Rožmarin, naša mentorica in da nam je z veseljem ponudila svojo pomoč. Za to se ji ob tej priložnosti še enkrat lepo zahvaljujemo.

Naj povemo, da si želimo še več podobno zanimivih in koristno preživetih dni v vrtcu, zato bi bili nad vse veseli tudi pomoči staršev drugih otrok ter zunanjih sodelavcev, če nam ti lahko s svojim znanjem in ustvarjalnostjo kakor koli pomagajo pri našem delu.

Jolanda BOROVIK,
vzgojiteljica

*Vzemi si čas za prijaznost - to je pot k sreči.
Vzemi si čas za sanje - popeljejo te med zvezde.
Vzemi si čas za ljubezen - to je privilegij ljudi.
Vzemi si čas in se ozri naokoli - dan je prekratek,
da bi bil sebičen.
Vzemi si čas za smeh - to je ogledalo duše.*

**Učenci in delavci Osnovne šole Rače čestitajo
vsem dobrim ljudem ob bližajočih se praznikih in želijo
v prihajajočem letu 2004 veliko osebne sreče in zadovoljstva.**

Kaj se je v našem vrtcu dogajalo jeseni?

*Ptice lastovice odletele so,
v daljne kraje zdaj krila jih neso.*

Ja, počasi se zaključuje jesen, čas, ko naši najmlajši prijatelji prvič prestopijo prag vrtca, zato je to tudi čas negotovosti in vedoželjnosti.

Naš vrtec ponuja otrokom pestre dejavnosti v vrtcu in izven njega, zato otrokom čas hitro mineva.

Skupini »Sončkov« in »Snežink« se lahko pohvalita z imenitnimi vtisi s Pikinega festivala v Velenju, kjer so otroci zelo uživali. Nekaterim med njimi je bila pot v Velenje prva izkušnja vožnje z avtobusom.

Ostale, predvsem mlajše skupine otrok, pa ne morejo pozabiti obiska razstave malih živali, ki jih je prav tako močno navdušila. Še zdaj je tu in tam mogoče slišati, da beseda teče o tej ali oni živali, videni na razstavi, izražajo pa tudi želje, da bi kakšnega majhnega zajčka lahko stisnili k sebi.

Kako se je potrebno vesti v prometu in v avtomobilu, so nam povedali prijazni policisti, ki so nas povabili tudi na ogled policijskih avtomobilov. Smeli smo celo sesti vanje.

Ker nas je narava letos že v začetku oktobra bogato obdarila z debelimi kostanji, smo s pomočjo staršev in otrok pripravili kostanjev piknik. Medtem ko so nekateri starši pridno pekli kostanje, smo si ostali ogledali čudovito lutkovno predstavo »Makov škrt«, ki nas je na prijeten in razumljiv način popeljala v pomemben svet ekologije.

Otrokom se je močno vtisnilo v spomin iskanje skritega zaklada, do katerega so lahko prišli s pomočjo posebnih nalog, ki so jih morali najprej pravilno rešiti, na poti do zelenega cilja pa uporabljati tudi kažipote.

Posebno presenečenje nam je pripravila Metka Pristovnik, knjižničarka iz OŠ Rače. Ko nam je pripovedovala zgodbo o mačku Muriju, je ta nenadoma prišel med nas...

Otroci skoraj niso mogli verjeti svojim očem in kaj hitro so začeli modrovati o tem, ali je muc res čisto zares prvi...

Za popestritev igralnice pa smo s pomočjo bujne otroške domišljije skupaj izdelali strašilo iz buče. Poimenovali smo ga Oblač, otroci pa so bili nanj zelo ponosni.

Nada STRMŠEK, vzgojiteljica

OSNOVNA ŠOLA RAČE

Iščemo sobo za asistenta za poučevanje tujih jezikov

OŠ Rače vabi krajane Rač k sodelovanju

Na OŠ Rače smo se odločili, da bomo preko Centra za poklicno izobraževanje v Ljubljani zaprosili za asistenta za poučevanje tujih jezikov iz tujine. Ta oblika dela postaja tudi v Sloveniji vedno bolj priljubljena, saj omogoča kvalitetnejši pouk ter mednarodno izmenjavo izkušenj na področju vzgoje in izobraževanja. Storitve asistenta so za šolo in učence brezplačne.

Na naši šoli nameravamo zaprositi za asistenta iz katere koli države Evropske skupnosti, ki bi sodeloval pri pouku angleškega jezika, hkrati pa bi poučeval svoj materin jezik in sodeloval pri pouku nekaterih drugih učnih predmetov na šoli. Asistentu je šola dolžna najti stanovanje v bližini šole, zato vas, krajane Rač, prosimo za pomoč. V primeru, da lahko asistentu za dobo treh mesecev ponudite sobo s souporabo kuhinje in kopalnice ali manjše stanovanje, pokličite na OŠ Rače (na tel. št. 608 12 21, učiteljico Ksenijo Pečnik). Asistent sam plača stanarino.

Za vse udeležence sodelovanja pomeni stik z asistentom možnost napredovanja v obvladovanju tujih jezikov, kar je vsekakor prednost in med drugim prispeva tudi k vzpostavljanju dobrih mednarodnih odnosov.

V želji po čim uspešnejšem sodelovanju vas lepo pozdravljamo.

Ksenija PEČNIK

Kostanjev dan

Le kdo bi lahko z besedo opisal lepoto, ki se smeje v jesenskih barvah listja?

Le kdo bi lahko naslikal tako živo in jasno kot je v resnici? Nihče!

Jesen je lep letni čas. Vse se spremeni. V gozdu najdemo na tleh liste, gobe, plodove, ... Veliko je tudi kostanjev.

Učenci in učiteljice 1.a in 1.b razreda smo se za športni dan odpravili v gozd po kostanje. Z avtobusom smo se peljali v Fram do trgovine Lipa, od tam naprej smo šli peš do Varte, v gozd. V lepem jesenskem dnevu smo nabrali kostanje, liste, žir, želod. Nekaj časa za igro so imeli učenci v gozdu, kasneje pa še na igrišču pri šoli.

V torek, 14.10.2003, smo šolski dan imenovali "KOSTANJEV DAN". Vse štiri šolske ure smo navezali na kostanje, plodove in gozd v jeseni. Naučili smo se pesmico *Kostanjček zaspanček* in dramatisirali zgodbo *Piš, ti loviš*. Za dramatisacijo smo izdelali lutke. Učenci so reševali učne liste po navodilih nas, učiteljic. Po utrujenih, delovnih, poučnih in zanimivih učnih urah je vsak učenec naredil izdelek iz gozdnih plodov. Izdelek smo poimenovali "PTIČ".

Učenci so bili veseli, ker so lahko učne liste z naslovom *Kostanjev dan*, ki so jih rešili v šoli in so bili speti v knjižico, nesli pokazat domov. Svoje izdelke iz gozdnih plodov pa so razstavili na mizi na hodniku pred učilnico, kjer si starši vedno radi pogledajo izdelke svojih otrok, otroci pa se radi pohvalijo in pokažejo, kaj so naredili. Po končanih šolskih urah so učenci pri podaljšanem bivanju spraševali, čez koliko časa pridejo spet nazaj v šolo, da si bomo pekli kostanje.

Ura je bila štiri popoldan in učenci so skupaj s starši prišli na kostanjev piknik za šolo. Pridne ter delovne mame in očetje so prinesli pladnje peciva, narezane kostanje in sokove. Do teme smo luščili kostanje, žejo gasili s sokom in se sladkali s sladkimi dobrotami.

foto: Anita Koren

To druženje učencev, staršev in učiteljic ob kostanjevem pikniku je bilo zaključek kostanjevega dne. Mislimo, da bo piknik ostal marsikomu v zelo dobrem spominu, saj smo se med seboj spoznali, poklepetali in poveselili.

Nasvidenje do prihodnjega druženja!

Učiteljice 1. a in 1. b

Aktivnosti mladih likovnikov

Letošnje šolsko leto so učenci OŠ Rače začeli zelo uspešno tudi na področju likovne vzgoje.

Agencija RS za okolje je že spomladi razpisala likovni natečaj v okviru mednarodne akcije Geotrip, ki poteka v Sloveniji od leta 1995. Letošnji natečaj je bil poimenovan *Mednarodno leto celinskih voda*. Odprtja razstave likovnih del, ki je bila 20. septembra v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri, smo se razveselili tudi na naši šoli. Med nagrajenci najboljših likovnih del sta bila tudi učenca naše šole **Tjaša Ogrizek** iz 7. in **Timotej Plečko** iz 8. razreda.

Timotej ob svojem likovnem delu v Tehniškem muzeju v Bistri

25. in 26. septembra je v Malečniku potekala 19. osnovnošolska kiparska delavnica *Forma viva Malečnik 2003*. Med skoraj sto mladimi kiparji, ki so po svojih najboljših močeh ustvarjalno predelovali lesene sohe in deske v zanimive kiparske rešitve, so bili tudi trije osmošolci naše šole. **Doris Antolič**, **Dolores Sonički** in **Alen Jelšek** so ustvarili zanimiv kip, ki so ga poimenovali Sharkec.

Doris, Dolores in Alen pri kipurjenju

Razstava nastalih kiparskih izdelkov bo predvidoma v mesecu decembru v mariborski galeriji Rotovž.

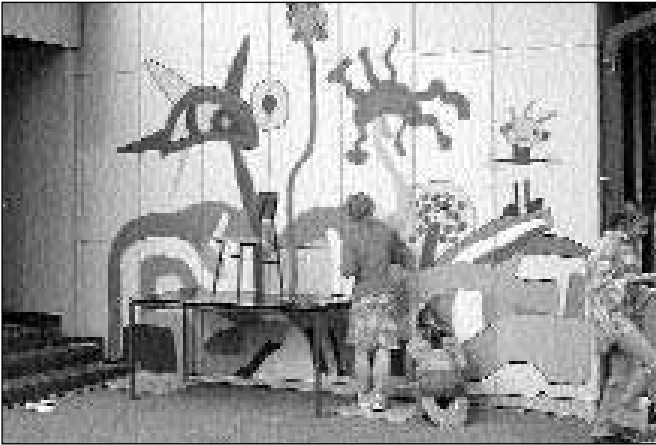
Ob svetovnem dnevu srca je bil razpisan likovni natečaj na temo *Samo eno srce imamo, kako ga varovati znamo*. Na Pedagoški fakulteti v Mariboru je bilo 2. oktobra odprtje razstave likovnih del. Med več kot 200 prispelimi likovnimi deli jih je strokovna komisija za razstavo izbrala 49. Med njimi je bilo tudi pet likovnih del, katerih avtorji so učenci naše šole in to: **Nejc Bračko** iz drugega razreda ter **Alen Kuhar**, **Davorin Harih**, **Grega Kaiser** in **Tadej Carič**, vsi učenci tretjega razreda.

Osrednji dogodek letošnje jeseni, z vidika osnovnošolske likovne ustvarjalnosti, je 11. bienale otroške grafike. Likovna manifestacija, ki vsaki dve leti pritegne učence in njihove mentorje s skoraj vseh slovenskih šol, je letos doživela svoj višek z odprtjem 10. oktobra v I osnovni šoli Žalec. Na razstavi s svojimi grafikami nadvse uspešno zastopajo OŠ Rače učenke sedmega razreda **Tjaša Ogrizek**, **Jasna Fišer**, **Nina German**, **Jasna Malec** in **Mojca Pesek**. Kaže, da sta grafiki Jasne in Tjaše strokovni komisiji posebej ugajali, saj sta odtisnjeni tudi v katalogu razstave, med 32 reproduciranimi otroškimi grafikami iz cele Slovenije.

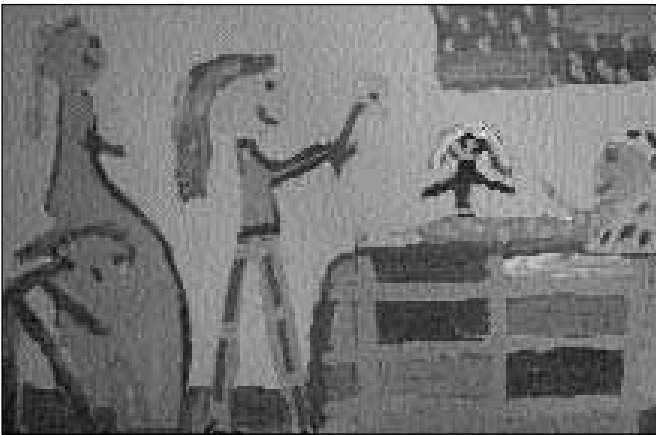
Grafika Tjaše Ogrizek

Ob sodelovanju na raznih likovnih natečajih in srečanjih mladih likovnikov pa so učenke naše šole delovno in ustvarjalno sodelovale v eni izmed akcij, ki so potekale ob tednu otroka. Sedmošolke **Iris Rojko**, **Anja Okorn**, **Urška Pikel**, **Jasna Fišer** in **Maja Janežič** so s kvalitetno poslikavo stene, z motivom domišljjskega rastlinja, popestrile vhod v naš vrtec.

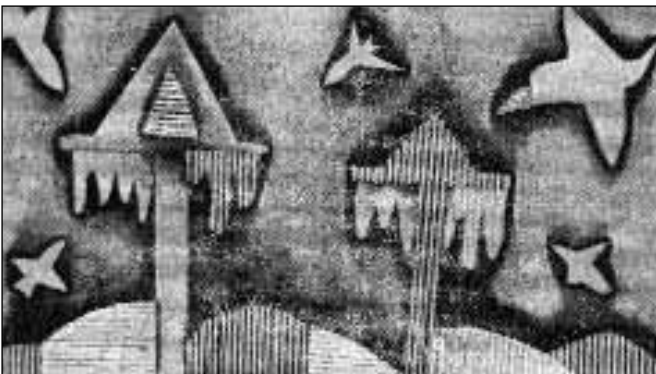

Ustvarjanje nove zunanje podobe vrta

Mesec oktober smo delovno zaključili s sodelovanjem na 16. Lions likovnem natečaju, katerega tema je bila Ustvari svetlejši jutri. Konec oktobra je potekal izbor likovnih del na 1. stopnji, kjer je bil izbran zmagovalec v posamezni šoli ali skupini otrok. Našo šolo bo na nadaljnjih izborih s svojim likovnim delom zastopala učenka sedmega razreda devetletke, **Katja Koren**.

V začetku novembra nas je razveselila novica iz Pomurskega Ekološkega centra. V sklopu letošnjega nacionalnega projekta *Ekošola kot način življenja* so izbirali tudi likovna dela. Le-ta bodo kot voščilnice zaznamovale letošnji prednovoletni čas. Med dvanajst najizvirnejših, ki bodo natisnjene na novoletnih voščilnicah, je bilo izbrano tudi likovno delo osmošolke **Mojce Okorn**.

Vsem učencem čestitam za njihove dosežke na likovnem področju.

Alenka KOSEM, prof.

Raziskovali smo podzemni svet

V zasneženem petkovem jutru smo se učenci 4. a razreda odpravili na ogled Muzeja premogovništva v Velenje. Debele snežinke so v nas vzbujale skomine po zimi in njenih radostih. Tako je bila pot kljub snegu, ki je povzročil nekaj preglavic, kratka, v znamenju vznemirljivega pričakovanja ogleda podzemnih skrivnosti.

Na poti smo opazovali zimsko idilo Šaleške doline, kjer je premogovništvo pustilo svoje zgodovinske sledi. V prej pretežno kmetijski pokrajini se je razvila energetika in različna industrija, ki je privabila prebivalce iz različnih delov bivše Jugoslavije iskat zaslužek za boljši jutri. Središče Šaleške doline - Velenje - se je iz naselja razvilo v peto največje mesto v Sloveniji, ki šteje že skoraj 30.000 prebivalcev.

Premogovništvo je bilo osnova za druge gospodarske panoge in urbanizacijo doline. Seveda pa je premogovništvo tudi Šaleško dolino reliefno preoblikovalo. Zato je povsem smotno, da so ravno v Velenju ustanovili Muzej slovenskih premogovnikov. Slednjega so leta 1998 iz velenjskega gradu premestili v opuščene podzemne prostore jame v Škalah.

Pred muzejem nas je sprejel in pozdravil vodič Zoran Šmajdl. Oblekli smo se v knapovske obleke in se s 120 let starim rudniškim dvigalom spustili 180 m pod površje, v skrivnostni podzemeljski svet. V dvigalu smo kar glasno kričali in se stiskali drug k drugemu, kot pravi rudarski kamerati.

Brž ko so se za nami zaprla vhodna vrata, smo se znašli sredi pravega lignitnega parka.

Vodič nam je orisal zgodovino premogovništva in sicer od samih začetkov pred več kot 120 leti do najnovejših strojev in naprav, ki velenjski premogovnik uvrščajo med najmodernejše v svetovnem merilu.

Začela se je 3 km dolga podzemna pot s številnimi scenami rudarskega življenja. Pod zemljo so nam vzdušje obogatili verzi pesnika Antona Aškercera, ki se je pred sto leti tukaj prevažal v globino in zapisal:

*"Globočje in globočje, dol v prepad....
Bojiš-li vožnje se pod zemljo čudne.
Ko peljal bi v vodnjak se, bratec moj?"*

Preko scen in lutk rudarjev smo spoznavali težko delo rudarjev v soparnem in zadržljivem ozračju 20 m visokih odkopov. Verzi Aškerčevih pesmi so opisovali težke delovne

razmere rudarjev, ki so iz zemlje trgali črno zlato in ga tono za tono pošiljali na svetlo.

“Soparno je in dihaš težko.

Vročina raste... Bližamo se peklu.”

Opazovali smo delovišča nekdanjega premogovnika, kjer so na rudarje prežale številne nevarnosti zaradi zruškov lignita, predvsem pa zaradi zahrbtnega plina metana. Slišali smo žalostni glas signalnega zvonca, ki je večkrat naznanjal izgubo življenj svojih kameratov zaradi eksplozij metana v rudniku.

Scene in lutke v tipičnih položajih prikazujejo rudarje pri delu in počitku. Vse prizore dopolnjuje sodobna avdio-vizualna oprema. Pot nas je vodila tudi skozi mehanizirane jamske prostore iz zadnjih desetletij razvoja velenjskega premogovnika.

Izmučeni od naporene hoje smo se popeljali proti izhodu s podzemno železnico. Temačni rovi so nam pričarali podobo pravega pekla, kjer nisi videl ne levo ne desno. Z rudniškim dvigalom smo se vrnili v garderobo in se preoblekli. Dobili smo pravo »knapovsko južno«, ki je dobro teknila. Z rudarskim pozdravom »SREČNO« smo zaprli list zgodovine premogovništva v Velenju.

Irena ROŠER

OSNOVNA ŠOLA FRAM

Utrinki z naravoslovnega dne

Prekrasno jesensko jutro me je prebudilo iz sna ter me opozorilo na organizacijske in vsebinske dolžnosti.

V mislih preletim celotni program, ki se bo odvijal ob naravoslovnem dnevu na OŠ Fram, s tematiko ekologija, z rahlo obarvanostjo raziskovanja, ki je že naša stalnica.

Učenci bodo svoje znanje poglobili in razširili z novimi spoznanji. Približali jim bomo življenjske prostore naše okolice. Pripravljena sem.

Raziskovanje na terenu • foto: Slavko Osebik

V okviru akcije GEOTRIP smo za strokovno vodenje naprosili predstavnike Zavoda RS za varstvo narave v Mariboru, za kar se jim iskreno zahvaljujemo.

Petošolci so se z avtobusom v spremstvu učiteljic napotili v Slovensko Bistrico, kjer so si v gradu ogledali bogato ekološko zbirko fosilov in kamnin.

V šoli so nadaljevali tematiko o zanimivostih z razstave in ob skupnem razgovoru ter strokovni literaturi napisali kratko poročilo.

Gozd je bil zanimiv za učence sedmih razredov devetletke. Spoznali so gozdni sestoj, značilnosti le tega in prepoznali tipične predstavnike živih bitij v naši bližnji okolici. Velik poudarek je bil na pomenu gozda ter vzrokih in posledicah njegovega propadanja. Doživetja so poglobili s sliko, besedo ter terenskim delom.

Sestava zemeljske skorje in zgradba tal na framskem pa je posebej zanimala sedmošolce osemletke. Ugotovili so, da je naša bližnja okolica zgrajena iz magmatskih kamnin, kar nam potrjujejo vzorci, ki so bili izpostavljeni povišanemu pritisku in temperaturi. Tonalit, ki ga verjetno vsi poznate, je dobil novo ime GRANODIORIT. Spoznali smo zgradbo nekaterih zelo lepih eksponatov, ki so bili najdeni v Framu in njegovi okolici. Dan nam je ostal v res lepem spominu, za kar se moramo zahvaliti tudi uni. dipl. ing. geologije Mojci Planjšek, nekdanji učenki naše šole, sedaj poročeni Bedjanič - čestitamo. Darovala je čudovite eksponate in pomagala urediti stalno zbirko, ki je na vidnem mestu na ogled v 1. nadstropju naše šole. Zbirko bomo skušali dopolnjevati, zato si želimo še veliko podobnih srečanj.

foto: Stane Gerečnik

Magda NIKOLIČ

Ribiči se gibljemo v svetu rib, rek, ribnikov in obvodnega sveta.

Ljub nam je vonj rib in vsega obvodnega rastlinja.

Zato tudi ljubezen do rib povezujemo z ljubeznijo do vsega, kar je s tem povezano. Dostikrat rečemo, da gremo na ribe zgolj zato, da smo ob vodi. Ribiči smo že dolgo aktivno vključeni med tiste, ki se zavzemamo za zdravje našega okolja, narave, voda.

S ciljem izboljšanja kakovosti vodotokov v naši občini pa iskreno prosim vse krajanke in krajanke, da nam v tej dolgotrajni bitki priskočijo na pomoč. Prav vsem nam namreč mora biti v interesu, da s skupnimi močmi našim zanamcem pustimo čiste vode, polne vodnega življa, kar je v nekaterih evropskih državah dandanes, žal, že redkost.

Vsem krajkankam in krajanom občine Rače-Fram v imenu našega društva in v svojem imenu voščim srečno novo leto 2004 in želim obilo zdravja.

Tistim, ki pa ste poleg tega zapisani še ribičji, pa seveda velja še posebno voščilo za dober prijem.

In še nekaj: vedno ste dobrodošli ob vodah, s katerimi gospodarji naše društvo.

Silvo KOREN, predsednik Ribiškega društva Rače

Podelitev Šilihovih odličij

Vsako leto Poslovna skupnost osnovnih šol Maribor razpiše prijave za podelitev odličij Gustava Šiliha.

Za pedagoškega delavca, ki prejme to odličje, je to pomembno javno priznanje za njegovo delo.

Na OŠ Fram je bila v šolskem letu 2002/03 za prejemnico predlagana **Magdalena Nikolič**, ki je začela svojo bogato in plodno pedagoško delo leta 1970, na OŠ Lesično. Od leta 1975 pa je zaposlena v osnovni šoli v Framu, kjer poučuje biologijo in kemijo ter spoznavanje narave. Mnogim generacijam osnovnošolcev je znala vzbuditi raziskovalno žilico, s pomočjo katere so spoznavali prve raziskovalne postopke in oblikovali zanimive raziskovalne naloge. Njeno strokovno delo je zelo razvejano in bogato, učenci pa so pod njenim mentorstvom dosegali zlata, srebrna in bronasta priznanja na tekmovanjih.

Veliko let je aktivna v organizaciji RK na šoli in v kraju, za kar je lani prejela priznanje OO RK Maribor. Ker pa ne poznamo le njene strokovnosti, vestnosti, temveč tudi njeno človeško plat, smo iskreno veseli in ponosni, da ji je bilo podeljeno to odličje, ki ga je prejela na slavnostni prireditvi v Festivalni dvorani Lent, 10.10.2003.

Zapisala:
Bernarda ŠIBILA, članica komisije

Kar prihaja od srca, se `e do srca.

**V stanovanjsko-trgovskem centru Rače,
Ljubljanska c. 16,
se vam predstavljata papirnica in trafika.**

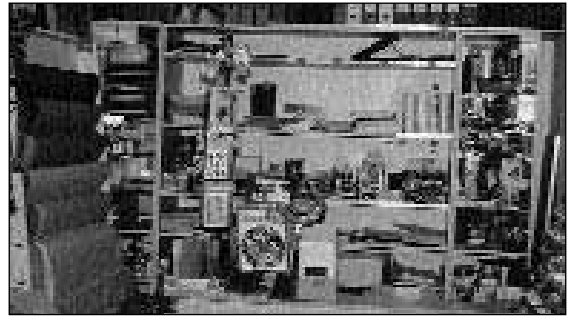
Delovni čas:

od ponedeljka do petka od 7. do 19. ure,
ob sobotah od 7. do 13. ure,
ob nedeljah in praznikih zaprto.

Tel. št.: 02/ 609-74-15 in 02/609-74-13

NUDIMO:

- pisarniški material (dobavnice, računi, potni nalogi, blagajniški trakovi, obrazci,...)
- za študente - akta mape, kartuše, papir za tiskalnike
- šolski program
- igrače
- darilni bazar (kristal Rogaška in češki kristal)
- fotokopiranje

Kmalu tudi spiralne vezave in plastificiranje!

Zvonka ROBIČ s.p.

**RONDO, Prodaja sadja in zelenjave,
Luka Nedelko s.p., Grajski trg 14, 2327 Rače
Tel: 02-608-3003, GSM: 040-205-290**

Delovni čas: od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro, ob sobotah med 8. in 13. uro.

Letos poleti je kiosk sredi Rač dobil novega lastnika in se zdaj imenuje RONDO. V njem vam nudimo sadje, zelenjavo ter ostala živila, razen delikatese. Trudimo se za dnevno sveže in kvalitetne artikle ter konkurenčne cene. Vabimo vas, da nas obiščete in se prepričate o naši dobri ponudbi in prijazni postrežbi.